

למחר, לא פיגול, כיון שזו מחשבה בחוץ בדבר הנעשה בפנים דהיינו הזאת הדם.⁽²⁰⁾

היה עומד בפנים ואמר, הריני מזה על מנת להקטיר אימורים למחר ולשפוך את השיריים של הדם שישתיירו אחר ההזאות אשר נשפכים ליסוד מזבח החיצון – למחר, לא פיגול, כיון שמחשבה בפנים בדבר הנעשה בחוץ. אבל אם היה עומד בחוץ ואמר, הריני שוחט על מנת לשפוך שיריים למחר ולהקטיר אימורים למחר, פיגול, כיון שזו מחשבה בחוץ בדבר הנעשה בחוץ.

ומעתה, האי מחשב בעת השחיטה לשפוך שיריים שאמרנו בזה שהוא פיגול, לאפגולי מאי, מה יאכל שיתחייב משום פיגול?

אילימא לאפגולי דם, שאם יאכל מדם הקרבן בשוגג יתחייב חטאת משום פיגול [מלבד החטאת שמחוייב להביא משום אכילת דם], דם מי מפגל?

והתנן, "אלו דברים שחישב בהן מחשבת פיגול ואף על פי כן אין חייבין עליהן אוכליהם כרת משום פיגול: הקומץ⁽²¹⁾ והלבונה⁽²²⁾ והקטורת מנחת כהנים ומנחת

פנים לעבודת פנים אין זה פיגול, ומחלוקתו עם רבי שמעון הינה האם קרבן הנעשה בפנים נתמעט משלמים, או רק עבודות הפנים נתמעטו בזה, אזי ניתן לומר שמכל מקום יפסל הזבח במחשבת פנים על פנים מקל וחומר.

20. הקשה העולת שלמה, הרי אין נמחשבה מפגלת אלא במחשב על אכילת אדם או אכילת מזבח, וכיון שהזאות הפרוכת אינן אכילת מזבח אין המחשבה עליהן מפגלת כלל, ומדוע הוצרכנו לטעם זה שהוא משום מחשבה בחוץ על דבר הנעשה בפנים! ? ותירץ, כי דין אכילת מזבח אינו בדווקא, אלא צריך שיחשב על אכילת גבוה, והזאות הפרוכת הינן אכילת גבוה.

ויתכן לומר עוד, ע"פ מה שייסד הגר"ח, כי מה שהמחשבה על זריקת הדם מפגלת אין זה מדין אכילת מזבח אלא מדין מחשב על עבודת זריקה, ואם כן יש לומר שאף הזאות הפרוכת הינן עבודת זריקה אשר המחשבה עליהן מפגלת.

21. הקשה רש"י, דין הפיגול שאינו חל אלא אם הקריבו את המתיר של הזבח או של המנחה כהלכתה, שהקריבה זו קובעת את הזבח בפיגול. ומאחר והקומץ הנו המתיר של המנחה כיצד היה מקום לחייב על אכילתו משום פיגול, והרי

שאינו קרב על מזבח החיצון לא נאמר בו דין פיגול, שהרי דין פיגול נלמד משלמים הקרבים על מזבח החיצון, וכיון שכן, הרי ניתן לומר שמאחר ולא למדנו משלמים אלא דין פיגול, ואילו פסול מחשבה לא משם למדנו, משום כך אף על פי שאין פיגול בחטאות הפנימיות מכל מקום דין פסול יש בהן מקל וחומר. אבל לדעת רבי יוסי מה שהמחשבה בעבודות הפנימיות אינה מפגלת, אין זה דין בקרבן שהרי בעבודות חוץ יש פיגול אף בחטאות הפנימיות, אלא שדין הוא בהלכות מחשבה שאינה נתפסת לפסול אלא בעבודות חוץ, והמחשב בעבודות פנים אין מחשבתו כלום, ואם כן הדין נותן שאף פסול לא יחול בו.

וכן הקשה הקרן אורה בזבחים [יד א], אלא שבמקום אחר [זבחים מד ב] תלה את הקושיא בפירוש דעת רבי יוסי, והיינו אם נפרש את דברי רבי יוסי באופן שאם חישב מעבודת חוץ לעבודת חוץ או מעבודת פנים לעבודת פנים הרי זה פיגול, ורק אם חישב מחוץ לפנים או להיפך אין זה פיגול, כי אז לא ניתן לומר שמכל מקום יפסל כיון שסברת רבי יוסי היא במה שאין המחשבה הנתפסת מעבודת חוץ לפנים. אבל אם נפרש את דבריו באופן שאף אם חישב מעבודת